

ЛИСТ УЈЕДИЊЕНОГ САВЕЗА АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Година III

Београд, 4 мај 1945

Број 43

Трст, Горица, Ријека...

Овогодњишн Први Мај био је обележен величанственим манифестацијама, на којима су најшире народне масе, радници, сељаци, интелекцијалци, изражавале своју спремност да саму сред...

Скоро ће прећи двадесет седам година, откано су — благодарни једној крвавој међуратној куповини на речун наших народа, благодарећи наредничком пакту 1915 и благодарећи наредничкој политици свеколике југословенске државице — трупе италијанског генерала Петини ди Ророто са разним...

Или белх заставе дошле су црно заставе врхота и фашизма. Отпочело је најављивање одиравања и искориставање поробљених Југослована. Затворене су све школе, уништена све културне установе. Још пре доласка фашизма на власт, 4 августа 1919 год...

Истри и Словеначком Приморју прераштала је у оштењеног узметача. У ју 1943 год. крунисан ослобођењем скоро читаве југословенске територије што је 1920 год. потпадала под Италију. Овогаче масе словеначке и хрватске радника и сељака ступале су у партизанске ридове. Створене су нове дивизије и нови корпуси Народно-ослободилачке војске Југославије.

На свом историском II заседању Антифашистичко веће народног ослобођења Југославије потврдило је одржање националних органа словеначке и хрватске народне власти о писаридовима Словеначког Приморја и Истре Југославије на основу националних права и самосталног борба извршене воље словеначког и хрватског становништва у тим покрајинама.

Оружним борбом против уједињених снага немачког и италијанског империјализма народ Словеначког Приморја и Истре определио се за уједињење са осталим југословенским браћом. У једном рату који се не води за поменуто распоређу света маћу империјалистима него за ослобођење и самоуправљање народа овако опредељена има више него публицистичко значаја. Када један народ после двадесет и пет година...

Благостења радног народа у тим градовима, демократије слободне и потпуно национално равноправног Италијана и Југослована. Они знају да Трст и остали словеначко-приморски и истрски градови у оквиру Југославије значе у харизматичку пријатељства између народа Југославије и Италије, а у оквиру Италије они градови пропадају или се претварају у ратни арсенал за нове авантуре италијанско империјализма на Балкану. Словеначко-приморски и истрски градови без словеначког заваја осуђени су на пропаст, у рукама италијанско империјализма они усвојивају даље развојеве тог империјализма, издегову борбу за читаво словенско заваја, за Балкан, за Подунавље, за све, без чега приморски градови не могу да постоје — проудавањање жидова између југословенских народа и италијанског народа. Зато су се и Италијани у тим покрајинама определили за нову Југославију, они се раме у раме боре са југословенским браћом против заједничког непријатеља.

Југословачка армија долази у градове југословенског савезолагородн Приморја као ослободилачка армија, која ће испрвајути неправду што је 1918—1920 година Југословенским народима, која ће 600.000 Југослована, поробљених од стране италијанског империјализма, створити услове слободног националног развика заједно са осталим Словенцима и Хрватима, заједно са осталим слободним народима Југославије. Је Југословачка армија ослободила Словеначко Приморје и Истру у име оног великог демократског принципа националног самоуправљања, на који је указао друг Тито, када је 12 септембра 1944 год. рекао: „Овај борбим знаме брала у Истри, у Словенском Приморју, у Коруској моруји бити и биће ослобођена и живље слободни у својој држави, са својом браћом. То је жеља свих нас, то је жеља и свих ваља. Ми туђе нећемо — но своје не дамо.“

БОРИЗ ЗИХЕРЛ

„Овом борбом наша браћа у Истри, у Словенском Приморју, у Коруској моруји бити и биће ослобођена и живље слободни у својој држави, са својом браћом. То је жеља свих нас, то је жеља и свих ваља тамо. Ми туђе нећемо — но своје не дамо.“

ТИТО

Берлин је пао

2 маја, пола сата пред поноћ, загрела су у Москви 24 плутона из 324 тона. Маршал Стаљин је објавио у својој дневној записници да су на улицама Берлина укмули топови и гарднски бошачи, да су борци Црвене армије спомили последњи отпор непријатеља и развали на главним градом Немачког Рајха своју победничку, црвену заставу.

Вилхелмстрасе је задрхтала под корацима црвеноорјаца. Совјетски тенкови су пројурили кроз Бранденбуршку капију. Штормоваци су се одморили у Темпелхофу и жедни козачки коњи напули су се из реке Шпрее. Црвена армија је заузела Берлин!

Дугачак је био пут до Берлина. Испод Москве, од Ленинград и од Стаљинграда. Две хиљаде километара, један тежи од другог, кроз блато и снег, кроз ватру и дим. Прешли су тај пут борци који су одбрањили од освајања Ленинград, Москву и Стаљинград. И 2 маја Берлин је клекнуо пред њима.

У Берлину је отпочео рат. Хитлер и негови су викали да ће покрити свет, јер су они аиша раса. На Вилхелмстрасе су причинили да се морују проширати, јер им у Немачкој недостаје простора. У Рајкстају су објашњавали да су им потребна Украјинска поља, јер им недостаје хлеба.

У Берлину је отпочео рат. Али се рат у Берлину и завршава. Они, припадници јавне расе, истакали су беле заставе и са псејима је у Немачкој недостајало места. Добили су они свој животни простор у пољима Украјине и планинама Кавказа под Москвом и у Белорусији, у Потсдаму и Франкфурту, у разореном Берлину.

Никада више неће гладовати они којима се прохтело украјинског хлеба. Њихова поља нису ми дала довољно хлеба док су узорали њихова поља, дрмове и травњаци у Шлеској, Саксонској, Пруској, Померенији, Магленбургу и Бранденбургу. Совјетски су ове севега били ми доволно хлеб заувек. Никада више неће прождљем немачким освајачима на исток. Јер, пролашће до краја они, као што је Берлин пропао.

ПРОСЛАВИЛИ СМО ПРВИ МАЈ

Први мај! Први од првих мајева славе и потпуно слободом. То најне бива парјада, то није био десетак. Била је то величанствена смотра победе, величанствена смотра радничког тријумфа хиљада народних маса у напорима да се изгради све оно што је ратом опустошено. Колика је величине од прославе Првог маја у мору славе Југославије и оног светлог распарања мајског јунака од пре неколико дана. Некад је Југословачка војска била нас чупав тријумфално, неинтересних клина, некад су војнички батарији спречавали прославу Првог маја. А тог јунака је ступале глава улична слободом Београда, ступала је на челу како то и доноси народној армији, а раздргани народ је постојао, цапљена своју војску, поздрављајући у њој генерацију слободарских тековина своје херојске твородајнице борбе.

Тог дана само су народни непријатељи били Тито и Леваки, на своме жељима гледајући „грантују стипендију која стоји за нову федеративну Југославију, а икада више за ону стару што је била“ (Тито). Пролазило су уличнама стохијадите масе народа. Прослављали су мали пионери маљушу свом највећем пријатељу, вољеном маршалу Титу. Они су поздрављали Тито и Тито је поздрављао њих. Они су били Титови и Тито је био њихов. Пролазила је омладина, она омладина која се за Први мај такмичила у раду по српским пољима, по радничким и фабрикама. Пролазили су млади уларници, градићари срећније будућности наше заваље, дивни и понос наши народи. Пролазили су по носони што су извршили задатке које им је поставио маршал Тито, поносни што могу на правник рада и победа поздравити своје љубавице Маршала.

Први мај је постао општенародни празник. Али сјај рашчино била су најрадоснија. Сврстани у густим редовима својих синдиката, непаљују борбене револуционарне песме, пролазили су они којима је годишња заборавање прослава презника радничке класе. Покомитиве које су раднички доносили. Промовали, први аними који су израђени у нашим фабрикама, минијатуре радничко и штампарије које у поворци нису прекидале рад, грамама корчаница „Буди се Исток и Залпа“ све се то сли-

вало у силну химну раду, химну будучности. Дрљиво је било посматрати у поворци једну групу старих, изнемоглих људи и жена. Они су носили таблу са натписом: „Стари борци радничког покрета!“. Они су годишња чекали тај дан, можда најсрдачније у њиховом животу, дан због чега су прослављава некад били двобојни прогањани и заштитени.

Маз миш су напули сељаци. Децка, жене, млађици и девојке, старо и младо у иновиским народним пошваљама са заставима, транспарантима, карикатурама и песмама, пролазили су клучки борбеном јединицама радника и сељака. Моћно су такмичили трактори на којима су се сељаци Србије такмичили у обради вољеног земља. Одушевљење сељака, њихова спремност да помогну народној власти у изградњавању земље, њихова љубав према маршалу Титу, која се манифестовала у сваком покрету, у свакој песми, била је хладан тријумф све народне непријатељске и сплетачке.

Пролазила су измадлите масе народа. Радници, сељаци, омладина, жене, у густим редовима дефилујући су пати по сави испред воља наших народа и својих поникну, у свакој песми, била је хладан тријумф све народне непријатељске и сплетачке.

Пролазила су измадлите масе народа. Радници, сељаци, омладина, жене, у густим редовима дефилујући су пати по сави испред воља наших народа и својих поникну, у свакој песми, била је хладан тријумф све народне непријатељске и сплетачке.

ПОМОЗИМО ПОСТРАДАЛИМ КРАЈЕВИМА

Омладина Златибора вреноси храну за Сицију

Када је 1941 година Италија окупирали и анектирала нове пределе словеначке и хрватске земље, Југословенске су с оне стране старе државе на граница уједињили су се у заједничкој борби против немачко-италијанских освајача. Ослободилачка борба у

ИЗ БОРБЕ ФРАНЦУСКЕ ОМЛАДИНЕ

Француски омладинац поправљају колосеке и станику у Бесу

Борба француске омладине против фашизма теже је упоредо са борбом француског народа. Покрет Отпора у кључно је у себи велика маса омладине. Јануар партизанског покрета 1941. године било је потпомогнуто нарочито приливом великог броја омладинаца. Омладина је најактивније учествовала у саботажама у фабрицима, она је пушала немачки саобраћај, учествовала у ликвидирању летокашних елемената.

На иницијативу комунистичке омладине у Француској, која је прва истисла заставу јединства читаве омладине Француске у борби против фашизма, за време рата створен је савез омладинаца. На савезу француске омладине као јединица коју је најактивније подржавала Омладина је најактивније учествовала у саботажама у фабрицима, она је пушала немачки саобраћај, учествовала у ликвидирању летокашних елемената.

У савезу Слободних стварања основан је омладински батаљон који се звао борни у Луксембургу под командом проглашеног борца — пуковника Фидана. Млади француски омладинаци су били најхрабрији борци у одредима ФФИ (Унутрашњи француски савез).

На конгресу Уједињених снага патриотске омладине, октобра 1944. донесена је «Омладинска повеља» која садржи битне захтеве и програм омладине. Она је створена још за време великих борби и тражи унутрашњу реформацију, побољшање стручне и наставне изградње и побољшање живота широм, социјално и здравствено обавезује омладину да подржава организацију и напредна шtamпа које постицају за уједињене целе омладине. У Националном савезу је укључено око 40 организација.

Активност Савеза сејстоји све у организовању предвојничке обуке омладине у Грешанској служби на обичној земљи. Савез се брине за фронт, шаље пакете, мења листе је пути слика и допис са фронта. Омладина одржава породицна школа, чисти Бугарце, дочекује заробљенике. Она тражи јачање покрета Отпора и још неке његово активирања у изградњи земље.

После ослобођења земља, у децембру 1944. створен је Национални савез омладинских организација. Његово стварање, побољшање стручне и наставне изградње и побољшање живота широм, социјално и здравствено обавезује омладину да подржава организацију и напредна шtamпа које постицају за уједињене целе омладине. У Националном савезу је укључено око 40 организација.

После обнове мобилизације одлази омладина на фронт одјавно са уредом партизанског покрета у Бесу, који је био најхрабрији борца у одредима ФФИ, против оних који су хтели спречити Француску да учествује у биткама, жртава и победама — у борби против фашизма.

Да би изградњи Савеза своју земљу и општину победом Савезника, омладина у Француској је заснувала рударе и индустријалне пољске да ради. Рударе Пољске су производили дневне ваге у вентилу, за ратне потребе, 850 кг угља, неко је норми износила 1.800 кг по човеку. Они су добили награду са совјетских и англо-америчких рударника, који масовно производе оруђа победа.

Над год се јављало да је поједини издацич пута стављена у промет, да је оправдан мост — било је то изградња и напором омладине.

У Фосбелу један рудар је, у друштву са својим колегама, изградио

ново колонију изважене руде. Ритми производње расте неуставно. Рудници 'шоуба и Фронтан су произвели у јануару прошле године 26.700 тона угља, док је у августу било произведено само 12.500 тона.

Упркос једној деци декадентна и реакционарна пропаганда и шtamпа у Француској, њена омладина иде сигурно путем прогреса на који је ступила још пре окупације своје земље.

Словеначко Приморје поздравља ослобођење Трста

Вест да су јединице Југословенске армије ушле у град Трст муњиво се разишло по читавој Словенији. Радосна вест изгледала је у првом тренутку невероватна. Али када је званично известила Генералштаб Југословенске армије потврдио прве вести, читаву Словенију је обукао вал одушевљења. 'Трст је наш. Трст је слободан', шкрило се од уста до уста. Народ се скупљао око својих апарата и звучника и с нестрпљивом очекивао подробне извештаје.

Међутим, док се тај велики догађај прославља на окупираној територији приморја, на слободној територији Словеније дошло је до спонтаног манифестације и поворки. У Словеначком Приморју народ се грлио, љубио, плачући од среће. Покинувши нашој Југословенској армији, нарочито њеним маршалу Титу, IX југословенској армији и њеном команданту Петру Дрвшиницу, IX приморског корпуса, нашим бригадима, тенковима и артиљеријом, одеквали су по читавом Словеначком Приморју. Из многих крајева упућено је безброј поздравних телеграма и резолуција маршалу Титу, IX корпусу, али демократске федеративне Југословенске, предтешителу НОФ-а. У њима је народ изражавао најдубљу захвалност Југословенској армији и њеном врховном команданту маршалу Титу на ослобођењу града Трста.

Млади ударници из Краљевићева посетили су маршала Тита — А да ли се бавите спортом? — питао је Маршал, на што су му дивно одговорили да спорт воле, али да се спортским прибором не стоје добро. Ви сте млад, треба да се играете, али треба још да се размишљате. Ви не би требало да радите сва занате, неки су претешки за вас. Столарски занат је на пр. за вас претешки, за вас би више била прачица мозаика. — Ту је друг Тито испричао догађаја што је у том погледу постигла својствена омладина о чим се успосија уједино приликом недавне Турина. У једном заводу на пр. децама израђују најмодерније фотоапарате.

Деца су зајевле да се и њима омогући да развију своје способности у пуној мери и да им се помогне у набавци машини, алата, као и да им се пошаљу стручни мајстори.

— Ваш иницијатива, рекао је друг Тито — што се брине за развој заната, за поједине туристе, бизнис, треба да се развије у један савез, стварански, али да нашој земљи ништа ништа стварају.

— Ми у Југославији осудујемо у стручном особу, Некад су наши сини, на Србије, Македоније, Црне Горе, Лице, Далмације и свих пашин крајева Југославије одлазили као о бични севци, потпуно необучени, у туђе земље да тамо зараде кору хлеба и да увећуја богатство туђина. Икн су од њих ништо и зарадили, мало за себе и своју породицу, али су изгубили своје домове и домовама њих изгубила. А и нама су долазили шабе и рези наши суседи, који су имали могућности да стварају знање али гледали су да своје знање искористе само за себе, а наша земља и људи

— А да ли се бавите спортом? — питао је Маршал, на што су му дивно одговорили да спорт воле, али да се спортским прибором не стоје добро.

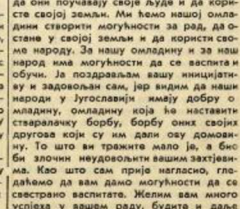
— Ви сте млад, треба да се играете, али треба још да се размишљате. Ви не би требало да радите сва занате, неки су претешки за вас. Столарски занат је на пр. за вас претешки, за вас би више била прачица мозаика. — Ту је друг Тито испричао догађаја што је у том погледу постигла својствена омладина о чим се успосија уједино приликом недавне Турина. У једном заводу на пр. децама израђују најмодерније фотоапарате.

Деца су зајевле да се и њима омогући да развију своје способности у пуној мери и да им се помогне у набавци машини, алата, као и да им се пошаљу стручни мајстори.

— Ваш иницијатива, рекао је друг Тито — што се брине за развој заната, за поједине туристе, бизнис, треба да се развије у један савез, стварански, али да нашој земљи ништа ништа стварају.

— Ми у Југославији осудујемо у стручном особу, Некад су наши сини, на Србије, Македоније, Црне Горе, Лице, Далмације и свих пашин крајева Југославије одлазили као о бични севци, потпуно необучени, у туђе земље да тамо зараде кору хлеба и да увећуја богатство туђина. Икн су од њих ништо и зарадили, мало за себе и своју породицу, али су изгубили своје домове и домовама њих изгубила. А и нама су долазили шабе и рези наши суседи, који су имали могућности да стварају знање али гледали су да своје знање искористе само за себе, а наша земља и људи

од тога нису ништа имали. Уместо да су нашој земљи одлазили у туђину да користе другима требало је да обучути па да они поучавају своје људе и да користе својој земљи. Ми ћемо нишој омладином створити могућности за рад, да остане у својој земљи и да користе своје народе. За нашу омладину и за наш народ има могућности да се васпита и обучи. Је поздрављао сваку иницијативу и задовољава сам, јер видим да наши народи у Југославији имају добру омладину, омладину која ће наставити стваратику борбу, борбу омих својих другова који су ми дали ову дојаву. Пошто су тои ви тражите мало да, а бис би злочин неодољиво велики захтевали. Као што сам прије рекао, гледаћемо да вам дамо могућности да се васпита. Желим вам много успеха у вашом раду, будите и даље

Млади ударници из Краљевићева посетили су маршала Тита

Горана Владимирца су устрелили — мртве су прве лаве. А срце је дјечкико треперело тискаше се весници мало, у очима изгарао дивљи плам. Ја ту земљу знам! То је Трста наша! О којој сам, негда ко дјетије за замисао савео и спузаво ап' рјечку су наобие, турбање биле и само си шваломом коло реби: Мора и Горчац у једном ропству зајем. А данас! Горана Владимирца ти си бригади! Трста наша.

РОДО АНДРИЋ

МОСКОВСКИ ИНСТИТУТ ИНЖЕЊЕРА ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ТРАНСПОРТА

(Написано специјално за «Омладину»)

Московски институт инжењера железничког транспорта са правом се сматра за једну од највећих високих техничких школа у Русији. Међу транспортним институтом он заузима водеће место.

На територији са површином од 25.000 квадратних метара смештени су школски зграде, библиотека, библиотека, и остало. У њима се налазе просторије, сале за предавање, 45 потпуно снабђених школских кабинета и лабораторија, а исто тако и друге потребне школске просторије.

Прекко 2.500 људи студира у институту. У овој школској години примљено је у институт 395 младих и 540 доваја. Рок обуке је 3 година.

4 факултета који раде дјелу сваке године стотине младих командира железничког транспорта: инжењера за грађење путева, тунела, мостова, инжењера-економара и томе слично. У школском процесу обуке видно место заузима самосталан рад студената. Прихваћена је самосталан рад почиње већ пре године на специјалним консултацијама.

Студентима стоји на располагању велика библиотека, библиотека, библиотека, и остало. У њима се налазе просторије, сале за предавање, 45 потпуно снабђених школских кабинета и лабораторија, а исто тако и друге потребне школске просторије.

У институту предају високо квалификовани професори и предавачи. Већина професорског колегјума има титулу доктора економских и техничких наука. Међу професорима се налазе тако исто и научници који су чланови Академије наука СССР Обраској и Перероду, чланови — дописници Академије наука СССР Ваванској и Голинов и други научници, чија су имена добро позната у техничком свету.

Рад института, као и сваке научне установе у СССР, сада је тесно повезан са индустријским развојем. Студентима старијих година баве се научно-истраживачким радовима у вези са радом, у нарочито радовима на обнови транспорта.

У техници деценима 1941. године студенти уживају дјелују стипендију, а

тако наредни и истраје на раду са пуно љави, јер су рад нама теже за себе.

После тога је маршал Тито приглагодио љави младе ударнике те се заједно у својим радницама. Разгледају дрвене блокове који се израђују у фабричкој радници. Други Тито је рекао:

— А ви знате и то да правите. Само што ће ти мајстори ускоро остати без посла. Нећемо ми вадити у нашој Југославији још дуге ноште дрвене обуке. Деца су се од срца насмејала Маршовим речима.

На крају је маршал Тито истукао јавно младе ударнике те се заједно с њима фотографисао. Пошто су се опростили и позвали Маршала на своју приредбу која ће се ускоро одржати у њиховом институту, младе ударници су, усхићени посетом, повукли напустили дом маршала Тита.

мајсторишту међу њима — Сталинску стипендију.

Студенти су осигурани исхраном исто као и радници. Исхрана је организовања у сопственој кухињи. Свака је институти који се састоји из фабричко-кућних, мензе, бифеа и радња са намјерничким. Ратни инвалиди и најбољи студенти користе допуску слободан.

Студентима који долазе из другог градова стоје на располагању два друга по снабдевана интерната. Лекарску помоћ добијају студенти у њиховој поликлиници где раде лекари свих струка.

Шаролко и замјално пролази слободно време студената. Пре рата је радио специјални Дом културе институти, где су се одржавале сав културно-просветни састанци. Сада је Институти уступило ту велику зграду за армијски ратнички борбине Црвене армије у којима студенти виде своје шtamпа и о којима воде велику бригу.

Како у сваком институти тако и у интернатима организацију се сваке недеље вечер одмора, гледања најбољих филмова и позоришних комада. Студентима организацију сусете са њима институти глумачима и претставницима науке. Такође још раде студентске дилетанске групе, спортивске секције, и остало и о којима воде велику бригу. Сваки факултет издаје своје знање новине.

Сада се институт спрема да пријести гледају догађају Јулија. У том случају се година своја ваља да је институти много хиљада инжењера транспорта. Ту су студирали радни који су данас постигли високе научне и техничке резултате.

Научни Савез института тражира свакодневно актуелне проблеме научно-школског рада институти. Ту се бране и докторске дисертације.

ДИМИТРИЈЕ ПАРЕНОВ, генерални директор путева и градњи Ш држави, извештај московског институти железничког транспорта.

ОМЛАДИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ПРЕД СВОЈИМ КОНГРЕСОМ

Ако појете само од Сарајева д Дрине видјете порушени Босну, видјете шта је учинило фашизам. Срешћете колони старца који је два дана наокуп на стоти километра пешаче крајћући се са плавеном отишати, носећи на својим леђима по неколико десетина килограма жита, што га је два дана носило на својим леђима и децу кај вучу пољуду и како им се под теретом сваког лифа. Али, видјете! Још горе: место милозачувао српских ланких непријатељских камиона. Лишењем њихова обележавају скоро сваку стотину метара. Рећи ће вам, људи: остало од ових камиона лежи ту још од 1941 године. Такав је скоро сва Босна: њена омиљена је свесна да мора напрегнути све своје снаге да помогне својим народима.

Да би свој Први конгрес дочекали што боље, омладина Босне и Херцеговине је припремала све за три дана. Ујутру је ујутру одмах омладинске наделе — учинила много на подизању све за земље, лекари ране број кој је је до фашизма.

У припремама за прославу Недеље радило 35.368 радника. У ове три борае се и рад пионира који су радили у тим екипама.

Резултат тога рада је био: отворене 523 куће, 54 воћњака, дотерано 450 овара драг за сиротињу. Приликом рада на путу су направили 4 првокласна, отворено 12 км пута, ископане 182, пута за преговот итд.

У БИХАГОМ СРЕЗУ
23 марта је било немогуће да се с три скреси збор услед ситуације у којој се налазио народ срза. Рада се одржао у кошошу муниције и хране у јојојој у даљини од 8—10 километара. У томе раду је учествовало 19 радника, а у прошењу радника 12 радника који су пренили 9 ранамика 1 километра далеко.

У ПРИЕДОРСКОМ СРЕЗУ
На дан прославе Конгреса, омиљено је од народа 33 омладинске башти, радска приједорска радна чета је зарепала тога дана у расаднику 15 роова и саопштава 3.000 метара Бодљавике напред. Напредало је 17 км пута. Ворски баталјон је сакупио 5.000 метара Бодљавике жиче око Љубице.

КОЗАРА
На општојој Козарској поред осталих бригада рад и „Омладинска ода а бригада Хероја ССРЈ-а, партизанске Јоје Косовачкине.“ Она у својим радницама одржава сада напуну земљу Козара.

Радне јединице Козаре су дана за едан дан 12.621 радника.

ИСТОЧНА БОСНА
У сребрничком срезу је формирано 5 радних чета.

Радна чета Кораја једног дана је ланца чарапа за војску, а другог дана чинила башта, тако да је за два дана има 79 радних чета.

У кројачкој радионици у Тузли, омладине су наредиле за свега неколико дана 1.294 кошуље, 1.364 пара панча, 530 бршача, 35 манџела, 6 мармара и 5 кепа.

Сви ови подаци су само један мали део активности омладине у Босни и Херцеговини.

На свом Првом конгресу омладина Босне и Херцеговине ће извршити сматру своје Босне и свога рада, и још боља организациона планова ће присутити делу демократије своја уже домова и слободне демократије федеративне Југославије. Она ће одушевљено подржавати образоване владе федеративне Босне и Херцеговине и свим снагама ће поинути у раду за остварење срећне будућности напаване земље.

Изграђујемо нову Македонију

„Ве работа песна не сегаде ке ески, ке слави слобода и посрејниј дим.“

Пре једног дана на Копању, Осогову, Веласици и другим планинама, грмеле су пушка и ружвети митраљазки — тако је избухнуло фашистичког оккупатор врши последње омладинске покушаје да спомење јављу македонског народа за слободан животом и унитарни живот. Најбоље знамо — партизани, који су у борбеном заносу са братским јединицама Србије и Космету ослобађавају своју домовину.

У македонским творилима омладина војкротавоу ради

ко 200 младих бораца. Са грађином постојом промашарија су они укинули Скопља, а на транспортарија су биле стале крупно индустрије парове, а ми смо борац Титове армије, над нама се појављује радни млади, у државничком радом постојано напуштају земљу итд. И само за неколико сати огроман део пута је био очишћен.

Довољно је само да се сетимо на оне дане када је по четири милиона динска Скопља радила на порушењу фабрике кроја у Херцезу. Прсти су се кочили од студени, ватар је шибало сабо одвајао тела, али омладинске руке, често стегући ашале, неуморно су избацвале штиле и земљу. А мило дама, у кландијој ноћи Вардара, други пут омладинци по неколико сати је стајала у долу снажију греде на порушењу дрвеном мосту.

Када је требало што пре подићи раднице пута и мостове — омладине

У ДВАРСКОМ СРЕЗУ

Омладине је у поправљању пута у часописа за 9.765 радника и изградио 12 км пута.

У цињешу пута од снега је учествовала за 16.770 радника и при том очишћила 52 км пута.

У поправљању цесте је учествовало 3.452 омладинца и омладине. Поправљено је 968 метара цесте.

ЧЕШКИ БОРЦИ — ТИТОВИ ХЕРОЈИ

Жестоко и млато се одијала Борба од Гевинице (Мославина). Јуришници, борци чешки бригаде „Јана Жинича с прошења“ поново долазе у Босну, и тако којим оми, ево, ваћ путујомо пољуду својој Југословинској браћи на ослобађању земље и уштитвању индустрије.

Тада је био омладински руководиоца Рајнгал Јосип. Раскривајући, отворене у трубе, одбио је другове који су зтели да га са омином на сугерије мисте.

„Ј сам твој. Остави ме овде и спасавајте оно који ће остати живи!“ — говорио је изнемогу чешки омладинци.

А тада, њаго је поглед блиго сили зину на прса, помислио медалу за храброст која се сја на њима. „Први борцима последње смрте он је прошаути то: „Скитите ми ову медаљу, продајте је мојим друговима.“ То су биле последње речи омладинца Јосипа Рајнгаловића.

Он је по оаде, код Гевинице; аинога је мезојачи другове пело дилем чиније завојани.

Своје микото су узидали у темеља своје домова, братске федеративне Југославије. Срдији житама током наредне ослободилачке борбе чешки род Славоније је осигурао своје часно место у оквиру нове Југославије.

ИЗ ПРОВОМАСКОГ ТАКМИЧЕЊА

У целој Македонији достојно је прослављени велики општенародни празник. Провомаско такмичење је обухватило широке народне масе, затегаљено је све традиције, установе и предузећа.

У Ресну су формиране радне бригаде које су за кратко време уредиле центри града. У раду учествовају 150 радника, а јавност су са 80-годишњим старци. У великим данима оспособљени и они су ставили на располагање земљи своје старе су.

У Осехру, на земљишту између гилемзије и шумског расадника, ископавали су радни јединице и војска за један дан ододелајући до 1.000 метара широк а, а дубок један метар. Таме је омогућено отицање воде на расадника у коме ће сада млади расадни брече и усонишати неопревети.

Осим овога изорано је 20 јутра њива, 20 јутра њива, прикопано 23 јутра напуну земљишту.

„Сваку медаљу у празници дан, првотретићемо отседа у дан колективни радан“ — говорио задовољним добровољци.

Отварају се посеење рушевине са славских улаза

СЕЈЕМО УДАРНИЦИ У ЧАСТ ПРВОМ МАУ

Приближава се први мај, међународни празник рада, и у његају целог месеца омладине је настојала да што више добринске коначној победи и унитарној неопревети.

Зачело је такмичење свих елада срза иришког са велика суседних срзава. Омладине је с песмом и одушевљеном одлазила у посаде. Свакога дана резултат је дао били су све боље и успешнији, тако да је за шест дана отао 1300 радних сати. Постигнуте резултате с следећим пољавице је оцикретра 37 јутра; засејано је 10 јутра кукуруза, 6 јутра коприва, једно јутро јуна и другог ситног сивена. Да то време поддржи је 100 јутра зеве да за разне услове.

Као најбољи ударник се истакао друг Ђорђе Марковић, који се истакао у борничком раду, а у његају брор радних сати је дао другарица Мирјана Арвановић, како је читаво време имала болесну руку.

У радницама је учествовало 110 омладинца и омладине.

И омладине Нерадника крој резултате ударничког рада, уз песму и полет, по-

заузеле да хоће да покаже на обнови наше земље.

Својим ударничким радци доказује да су доста достижни рачи које изградују при сваком послу, а то су рачи: „Ми смо Титова ударничка омладинска Урама.“

У све успеха поопириредног рада омладине се постиже добар успех. У току овог месеца одржана су два приредба са најбољим успесом. Омладине покушаје много коље за културно-просветни рад.

За Први мај припрема се омладинска приредба, није дозвоља само борба и фронт, већ и борба на фронту рада у позадини, где треба да се неурожу моћним оружјем — науком, те свим културно-социјалним тековинама.

Први мај прославља је омладине у облику ударничког рада, и доказала да су хероји фронте и хероји рада поистовишати народе.

Душили смо да нам повежаш пут за К.

Путим се тако зближио и спрејавало се ашале и ашале си није разлово од њих.

Разбеснела се фашистичка реакција. Планином су крвателе потере за постојом. Оккупатор је твео да у самом почетку утисну народну борбу. Мала чета партизана, која је била у Ресну, и Овчар вршила је даноноћне поректе. Кроз долина, густо испретелене грмине, беспућам — пребављача се са једног краја на други. Али један најкрупнијој јутра, после заморног ноћног маршовања, јава су сви мислили да ће наћи одмора у дубоким шумима. Кроз густе грмине, али смо шака луци. Загрмели су пушке, бесно је заурлао митраљаз. Миши су зазакимали над нишаном нег чело! Ми смо шака луци. Овчар је ушито погледао командира који се узмиренито питао шта треба да ради.

— Назрева смрт. За нама су други, шалатом ја проговорио Овчар. — Треба јуришати, други изљезе нема.

— Како! Јуришати! А шта значи митраљаз? Да је нечишта на заседу, одвратно је командир.

— Ватра и није тако јак. Неке их били миса од шездесет, са сигурношћу рече Овчар.

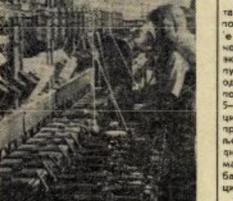
Партизани отвореше ватру. Овчар се исприси и опрезно се поче приближавати младица. За митраљазом изаша. А када су били у непосредној близини непријатеља, однегљаву је отсечена команда.

— Спремајте бомбе! — и снажно „Ураа, мезушати су са цином митраљаз, разлезо се планином. Овчар је јурио прво. Он се није уплашио што су му миче заведо крај главе. Он није стао ни онда када му је митек

је и ту била прва. У стотинама су крвателе колоне омладинца из Прилепа и Неготина, из Кавдара и Велеса и осталих македонских градова и села и економички чистиој сиегом заведење пута.

Ми морамо извршити овај задатак — године дозоре, изуринује приредбу, а на постојаној митраљазу изазовано кречу на ред. Дивно је поглавци земског младићу луци у превалачном раду посавише нове партизанске бригаде и осветити искрени радан у уверена да новак живи не ради за други, већ за себе и своју домовину. Ноа, слободан живот старој нови домова и прене раду. „Ми радимо за себе, ми радимо ударнички да би што пре била ослободена циела наша домова, да би је што пре подигли из рушевине и крече“ — говорио младци радници и раднице.

Тако су омладинци фабрике цигарета у Скопљу земљиште се за Први мај током прославу за 120% повећали, а камије за 180%. Млади раднице картонжор оделења радили су без сива, и мие ми је први текла са прстима, не допуштајући да се другарица од осталих оделења радили. И док су раније, под опацијом, избацвале излизе 5.000 кутија дневно, сада су избацвале 9.000 кутија. Док је раније било право чудо ако нека радница у оделењу за пуњење цигарета изабаци одвајао једну, сада неједна не избацуву мње од две цигаре. Многе од нас забављују два, три пута више килограма цигарета дневно.

У државној штампарни „Гоце Делчев“, и постојаној чина домова машина, влад велика радна атмосфера. Констатовало се да се посао који се сада врши за месец дана, једна мига је за годину дана.

Тако омладинца македонског града своју домовину. Сваки човек, сваки дан, сваком новим успесом на фронтима рада се више обавијају и крече, није улаже своју неискрпну енергију за обнову своје порушене земље и доприноси да њене уже домова поставе јаче, моћније, а тиме и побаче на фронту рада.

Митраљаз

НАУМ ТАШКОВ ВЕСИМСКИ — ОВЧАР

У његовом крају принају се легадо: било је то једна касна свега летњо вечеери. По висини брдина изнад село Ресна његове ошце су задовољно тисте и чулаше сваку звуку траву. На ватри су доносили грмине, а он је сабо замашлен и тужан. „Зашто су се растурили планине, а неки млади човеци лежале је на каменару мртви, са топлим изразом лица.“

После ове борбе борци су још више растурили планине, а неки млади човеци са војничким способностима.

„Формирање је чета Јана Сандански.“ За замаником командира поставили су се на крају. Кроз тешке борбе и крече, кроз крај и мртве, чинилице су млади партизанске јединице, сврхе сваки даном. Једноко са њима растаје је и Овчар, који је русовојој партизи.

„Формира је први баталјон „Мирне Ашцеа са младим командантом Овчаром на челу.“

Али највише можемо осетити дубоки препород македонске омладине, који је наступило у процесу ослободилачког рада на обнови земље и изградњи нове домова. Омладине по фабрикама и предузећима. Нису то више натурални младићки војска, изуринује приредбу, а на постојаној митраљазу изазовано кречу на ред. Дивно је поглавци земског младићу луци у превалачном раду посавише нове партизанске бригаде и осветити искрени радан у уверена да новак живи не ради за други, већ за себе и своју домовину. Ноа, слободан живот старој нови домова и прене раду. „Ми радимо за себе, ми радимо ударнички да би што пре била ослободена циела наша домова, да би је што пре подигли из рушевине и крече“ — говорио младци радници и раднице.

Тако су омладинци фабрике цигарета у Скопљу земљиште се за Први мај током прославу за 120% повећали, а камије за 180%. Млади раднице картонжор оделења радили су без сива, и мие ми је први текла са прстима, не допуштајући да се другарица од осталих оделења радили. И док су раније, под опацијом, избацвале излизе 5.000 кутија дневно, сада су избацвале 9.000 кутија. Док је раније било право чудо ако нека радница у оделењу за пуњење цигарета изабаци одвајао једну, сада неједна не избацуву мње од две цигаре. Многе од нас забављују два, три пута више килограма цигарета дневно.

У државној штампарни „Гоце Делчев“, и постојаној чина домова машина, влад велика радна атмосфера. Констатовало се да се посао који се сада врши за месец дана, једна мига је за годину дана.

Тако омладинца македонског града своју домовину. Сваки човек, сваки дан, сваком новим успесом на фронтима рада се више обавијају и крече, није улаже своју неискрпну енергију за обнову своје порушене земље и доприноси да њене уже домова поставе јаче, моћније, а тиме и побаче на фронту рада.

Душили смо да нам повежаш пут за К.

Путим се тако зближио и спрејавало се ашале и ашале сије разлово од њих.

Разбеснела се фашистичка реакција. Планином су крвателе потере за постојом. Оккупатор је твео да у самом почетку утисну народну борбу. Мала чета партизана, која је била у Ресну, и Овчар вршила је даноноћне поректе. Кроз долина, густо испретелене грмине, беспућам — пребављача се са једног краја на други. Али један најкрупнијој јутра, после заморног ноћног маршовања, јава су сви мислили да ће наћи одмора у дубоким шумима. Кроз густе грмине, али смо шака луци. Загрмели су пушке, бесно је заурлао митраљаз. Миши су зазакимали над нишаном нег чело! Ми смо шака луци. Овчар је ушито погледао командира који се узмиренито питао шта треба да ради.

— Назрева смрт. За нама су други, шалатом ја проговорио Овчар. — Треба јуришати, други изљезе нема.

— Како! Јуришати! А шта значи митраљаз? Да је нечишта на заседу, одвратно је командир.

— Ватра и није тако јак. Неке их били миса од шездесет, са сигурношћу рече Овчар.

Партизани отвореше ватру. Овчар се исприси и опрезно се поче приближавати младица. За митраљазом изаша. А када су били у непосредној близини непријатеља, однегљаву је отсечена команда.

— Спремајте бомбе! — и снажно „Ураа, мезушати су са цином митраљаз, разлезо се планином. Овчар је јурио прво. Он се није уплашио што су му миче заведо крај главе. Он није стао ни онда када му је митек

ЈЕДАН НЕПРИЈАТЕЉ КОЈИ ПОСТАЈЕ ПРИЈАТЕЉ

Ветар је велика сила, али је сунце још јаче.

Кад нам је потребна енергија, зашто је не бисмо узели тамо, где је има у највећим количинама — од сунца.

Са којом доживљавају сунце баш своју светлу на пустињу?

У родном, посас се не сме долати го- лоручом. Човек би се опекао.

Како узавити ту енергију (топлоту) која има толико много у пустињи?

Како складиштити сунчане зраке и пренети их на рад? Је ли то могуће? Јесте. Могуће је и то на врло једноставан начин.

Томе захтеву служи свака стаклена ле- ја у којој успевају украсити и ротира- ти. Стакло пропушта скоро све зраке, али их испушта само по извесном с- кбору. Најтоплији зраци остају унутра.

Због тога се могу у стакленој башти гети крастави, док напољу још стоје снег. Напољу је мрт, а у стакленој баш- ти јуви.

Де се зраци сконцентришу па де стак- лено аспеј узети и оне зраке које би имонисале, може да се постави уз алеју огледало и тако сатерају зраци у- нутра.

На тај начин може да се створи из непријатељне оште познатих ствари: сун- чане пех, којој не треба ни дрво ни угљ.

Дакле, сад разумемо како се хлавути сунчани зраци.

Сунце загрева пустињски песак до температуре од 80 степена, али у на- шим земљама температура је само око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

У пустињи је температура око 50 степена, а у нашој земљи око 15 степена.

Иако даље и неколико сунчаних цен- трала у Тунису и Алжиру. У Калифорни- ји често се вде на крововима кућа плени сендуче. То су справе за загрева- вање воде. У нима сунце загрева воду за купатило, купање и одају за прање.

И у Совјетској Русији има већ сун- чаних центара. На петроградској линији Чаљера став- љају се сунчаним снагом у погои фести- лациони апарати, који претварају слану морску воду у слатку. У Кара-Бугају поставили је апарат за исцрпљивање, ко- ји сунчаним снагом отстрњују воду из марилице — сировине за хемијску ин- дустрију. У Малоплену код Ташкента ра- де казани за куваче помоћу сунчане топлоте. Израчунавањем трошкова око сунчаних центара, показало се да су

кује, казани за куваче и дестилацију воде врло практични.

У пустињи кошта сунчана топлота јед- ну трећину онога што стоје секвенс, пу- стињски материјал за гориво.

Мале поврло стоје ствари се цен- тралима за скупљање енергије. Потреб- но је још много рада, па да оне по- стану рефиније.

Велике центаре са сунчаним, пого- ном припадају будућности. Приближава се време када ће сунце, које је до сада у пустињи било непријатељ човека постати његов пријатељ.

Сунце ће осведољавати поља и давати људима воду за пиће. Оно ће радити у фабрикама и рудолома, топити сим- бол, претварају воду у мари, прокува- вати растворе, кристалисати со. Сунце ће правити човеку лед у нарочитим маши- нама. Да се у пустињи направил лед по- требан је радни снага, а ту снагу даје сунце.

Човек ће поникнути сунце, које даје топлоту, да производи и хладноћу.

М. ИЉИЊ

ВЕЛИНА СПОРТНА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЗЕМУНУ ОСНОВАН ЈЕ ОМЛАДИНСКИ ФИЗКУЛТУРНИ КЛУБ „МАКСИМ ДИВНИЋ“

У Земуњу је овак дана одржана вели- ка спортска конференција којој је присуствовало велико мноштво грађа- на, међу њима преко 700 омиљаних.

Конференцију, на којој је изабрана управа омладинског физкултурног клуб- а, отворио је друг Радован Ђукић.

У коме је прочитао изјаву рефе- рат у коме је изнео развитак спорта код нас. Нарочито се осврнуо на спорт- ске прилике у бившој Југославији и примерима је доказао како је спорт тада био монолитан од стране по- влашћених друштвених слојева и поје- динца којима је сва друго било пре- че, него развитак здравог спорта.

Ударајући на издржаву прилике које су тада владале у спортском животу, он је приказао како је тада широким народним слојевима било онемогућено да се баве правим спортом.

Они пак који су се тада активно ба- вили спортом чинили су то радовно на уштрб својих послова. Они су нипушта- ли своје здравље, своје раднице и све чиме су се мнине бавили, да би се мо- гли потпуно посветити тренињу за по- ртог да изнормалности, што је само пу- нолио клупске благење. Први спорт је био ту секундарна ствар. Јавно се тада издржаву професионализам, што је још више допринело сразвању при- еог спортског живота.

За време окупације спорт је служио искључиво у пропагандне сврхе. Треба- ло је да се свету прикаже како у оку- пираним земљама теже нормално жи- вети, како је народу добро, како је за-

довољан и једини му је брига да се забавља и разонођава.

После реферата друга Пољња раз- вила се жива дискусија у којој је учес- твовало много грађана.

Одлука Главног одбора спорта за Војводину, којом се уједиљу сав клуб- ови који су деловали за време окупаци- је, донечена је од свих са ассе- сљем.

На конференцији је омладина захте- вала да се одмах формира нови оми- ладински физкултурни клуб. Ти захтеви омиладне и поштомне спортске рад- нике су узети смелом и разматрање и после живе дискусије прешло се из формирање клуб.

Изабрана је управа од 25 чланова. О- сновано је много секција, као на при- мер: фудбалска, ватикана, линг-понг секција, шаховска секција, лаватлет- ске итд. Реферати појединих секција ушли су у Управу клуба.

На општи захтев свих присутних клуб- је добио име „Максим Дивнић“ као у- спомени на популарног спортисту, о- младиња Максима Дивнића, који је за време окупације храбро предводио о- младину у борби против окупатора и као таква узајан од фишета и сире- љан у логору на Беоци.

У Скопљу је у оквиру прославе Првог маја одиграна утакмица између „Рад- ника“ из Београда и „Радника“ из Скоп- ља. Скопљаници су победили са 3:1 (3:0).

Београдски „Радник“ у Скопљу

У Скопљу је у оквиру прославе Првог маја одиграна утакмица између „Рад- ника“ из Београда и „Радника“ из Скоп- ља. Скопљаници су победили са 3:1 (3:0).

„ХАЈДУК“ У ЕГИПТУ

Последњих дана на својој турнији по Египту одиграла је сплитски „Хајдук“ пет утакмица. У Ел Ахмаза потпуно је ре- презентацију енглеске армије и вазду- копловства са 4:1. У месту Дигла играо је „Хајдук“ такође против репрезента- ције енглеске армије и ваздухопловства и победио са 6:2. У Порт Саиду играо је се репрезентацијом цинкилних клубо- ва нерешено 1:1, а у Ел-Шату, где је играо са „Јединством“ — клубом наши- збеглица — победио је са 4:0.

Само је једну утакмицу изгубио „Хај- дук“ и то у Суецу, где је играо против репрезентације британске војске и из- губио са минималним резултатом 1:2.

„ЦРВЕНА ЗВЕЗДА“ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА БЕОГРАДА 8:4 (4:3)

У недељу, 30 априла, одиграна је у Београду фудбалска утакмица између „Црвене звезде“ и репрезентације Бео- града. После жив и интересанте игре утакмица се завршила резултатом 8:4 (4:3) за „Црвену звезду“. Голове за „Црвену звезду“ су дали Језеркић (5), Хорватиновић, Пенчић (1) и Пешки (аутогол), за репрезентацију Београда су дела по два гола Пашић и Радува- сић.

ФУТБОЛ У ЧАКУ

У Чаку је одиграна фудбалска утак- мица између вадиног спортског клуб- а „Борач“ и тима Нормане одбране. Победио је услужно „Борач“ с резул- татом 3:0.

ШАХ У БЕОГРАДУ

Шаховска секција ФМСОС-а, руководио- дећ теле за шах у Србији, организова- ла је у недељу 29 априла шаховску утакмицу за шампионат Београда. По- рид најбољих омиладинарско-шахиста, учес- твовали су и београдски провездорски шахисти, међу њима два мајстора. По- бедио је мајстор Сваница Вукчић. Дру- ги је по реду мајстор Светозар Гајорич, трећи Драгољуб Андрић (IV ре- јон), четврти Мирослав Радојичић („По- литика“), пети Александар Бошњак (Бео- градска бригада) и шести Раши Савић.

ФУТБАЛСКЕ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ СОФИЈЕ И ВОЈВОДИНЕ У БЕОГРАДУ

У Београду ће на Ускршње празнике, 6. и 7. маја гостовати фудбалске репре- зентације Софије и репрезентације Вој- водине. Оне ће одиграти утакмице са којом репрезентацијом Београда и с ре- презентацијом омладине (Београд). Ти дани ће бити упути испуњени војним спортским приредбама.

У часовима одмора наши борци се баве спортом

Нек вас ово свуда прати: пример за рад треба дати!

„Темичкема отеравам“ показује Родо Ђири. „Одвале ван тогко гвојде, како ли сте то успели!“

Сладе сви на поса журе, сваки жели Боље бити, није чудо — ствар је важна: треба гвојде сакупити.

„Ево видих ову зрп!“ показује Родо Ђири. „Под надзором то су мојма сакупити поинери.“

Кад је Родо Ђири дошо зарепањен ствар, „Одвале ван тогко гвојде, како ли сте то успели!“

Решење је сасвим просто — доп је Родо рекао четри: „Сви морате сад завети!“ — он је сам за надзор ост.

А у другој чети на рад пошао је прав Ђири. Увек, увек бити прав — то је дужност командира.